

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Si quid est in rerum natura Christo difficile, natura est hominis in peccato
indurati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Aur nullam vitæ partem, aut totam Deo debes.

In 1. parte, Die 4. Januarij.

Nihil est in vitæ nostræ usu minus nostrum, quàm ipse vitæ usus.

In 2. p. Feria 6. Qua parasceve dicitur. Quo hic sensus maxime propria.

Sicut à Deo, sic ad Deum.

In eadem 2. p. Dominica 4. post Pascha.

AD EADEM VERBA:

Lazare veni foras.

DE CONVERSIONE INDURATI PECCATORIS IN QUATRIDUANO LAZARO MORTUO, ET SUSCITATO FIGURATA.

VERITAS PRACTICA.

Si quid est in rerum natura Christo difficile, natura est hominis in peccato indurati.

RATIO EST, Quia si quid est Christo difficile, hoc unum est quod illi magis resistit.

Sed quod unum magis Christo resistit, natura est homini in peccato indurati.

Ergo & hoc unum est Christo difficile; ac proinde cavendum diligenter ne hanc induamus naturam ita perversam; & non obduretur quis ex nobis fallacia peccati, ut commendat Apostolus.

Hebr. 3.

I. PUNCTUM.

SI sola spectaretur divina potentia cuius unius est miracula facere, non esset unum dicendū alio majus miraculum, sed facta comparatione ad facultatem naturæ quam excedit, post considerati triplex gradatio in miraculis, quorum alia dicantur maxima, tum media, & minima; quorum etiam quælibet habeant diversos gradus, secundum quos diversimodè, ut ait Divus Thomas, excedunt facultatem naturæ. Sanctus autem Augustinus inter omnia quæ facit D. N. Jesus Christus, atque adeo inter ipsa maxima miracula, resurrectionem Lazari dicit præcipuè prædicari; nec aliam rationem magis urget quàm quæ petitur ex ipsius significatione miraculi. Tres, inquit, resuscitatos mortuos in Evangelio legimus, & fortè non frustra. Domini quippe facta non sunt tantummodo facta, sed signa. Si ergo signa sunt præter id quod mira sunt, aliquid profecto significant, quorum facturum significationem invenire, aliquanto est

Tract. 49.
in Ioan.

operosius quam ea legere vel audire. Et nonnullis interiectis; Resuscitavit filiam Archimagoi adhuc in domo jacentem; resuscitavit Lazarum sepultum quatrduanum. Intueatur quisque animam suam; si peccat moritur: Peccatus, mors est anima. Delicta vitæ quod malū est, consensisti peccasti consensio illa occidit te, Sed intus est mors quia cogitatum malum nondum processit in factum; talem animam resuscitare se significans Dominus, resuscitavit illam puellam qua nondum erat sepulta elata, sed in domo mortua jacebat: quasi peccatum latebat. Si autem non solum mala dilectioni consensisti sed etiam malum fecisti: quasi mortuum extra portam extulisti. Iam foras es & mortuus elatus es, tamen & ipsum Dominus resuscitavit, & reddidit Vidua Matri suæ. Si peccasti, peniteas te & resuscitat te Dominus, & reddet Ecclesia Matri tuæ.

Tertius mortuus est Lazarus, est genus mortis immane, mala consuetudo appellatur: aliud est peccare, aliud peccandi consuetudinem facere. Qui peccat & continuè corrigitur, eisdè reviviscit quia nondum est implicatus consuetudine, non est sepultus. Qui autem peccare consuevit sepultus est, & bene de illo dicitur, factus; Incipit enim habere pessimam famam tanquam odorem feterrimum. Tales sunt omnes assueti sceleribus, perditu moribus. Dicis ei, noli facere, quomodo te audit quem terra sic premit, & tabe corrumpitur. & mole consuetudinis prægravatur.

Tum post pauca: Ecce ipsa soror Lazari melius suscitata est quàm frater eius, de magna mala consuetudinis mole est liberata, erat enim famosa peccatrix, & de illa dictum est, dimittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum

nam. Postquam autem fufius enarravit quomodo Dominus, antequam mortuum fufcitaret, feipfum turbaverit, fremuerit, flevit & contenta voce clamaverit, Lazare veni foras, tum ipfe fanctus Doctor exclamando concludit, *ô quam difficile surgit quem moles mala confuetudine premit! Quasi diceret, hæc est plena significatio miraculi, hæc est ratio propter quam illud inter maxima repono miracula, quod rem felicitate valde difficilem & valde momentofam exprimat. Sicut enim Christus sic fremendo, la-shrymando & clamando videtur indicare, esse quodammodo difficile, hunc mortuum fufcitare, quam alios; sic planè significat hanc vel maximè repetiri difficultatem in illis inveteratis, & induratis peccatoribus convertendis, qui quatruiduano mortuo Lazaro figurantur. In fremendum, inclamandum, imorandum in his revocandis ad veram vitam. Si quid in tota rerum natura Christo est difficile, naturæ est huiusmodi peccatorum. Et si quod est in tota hac maximi omnium miraculi considerandum historia, difficultas hæc est Christi laborantis in hoc negotio: Nempe ut omnes intelligant quam sit deplorandus, & cavendus talis animi status, unde sit tam operofum emègere: vel si qui fortè jam eò miseriarum incididerit, ij difeant cum Christo laborare, si sibi confultum velint.*

Hoc itaque prius nobis est inquirendum, quid sit univerfimum quod d. o. possit Christo difficile: qua in quaestione videntur esse quatuor paucis quidem, sed distinctis articulis, enodanda.

Primus est, quod sicut est de miraculis, si sola spectetur Christi potentia, nihil profus illi est difficile, nihil eorum, quæ potest, quidquam est quod non tam facile possit quam velit, & nihil profus est quod non possit quemadmodum ipse, ait in Evangelio: *Pater meus usque modo operatur & ego operor. Quacumque enim ille fecerit, hæc & filius similiter facit.* Id est, simili & tam facili modo quam ille qui dixit & facta sunt.

Secundus articulus est, quod si quid propterea dicitur Christo difficile, id dicitur ratione rei faciendæ, quæ repugnat non omnino quidem fieri, sed non nisi difficultet ex parte sua; Quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei intrabunt! Facilius est enim camelum per foramen acus transire, quam divitiam intrare in regnum Dei! Tam verè de Dominus explicans, quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. Id est, ista impossibilitas vel difficultas ex hominibus nascitur.

Tertius, cum difficultas illa ex multis posse manare causis, hinc fit, ut ex vario causarum cursu, major aut minor sit difficultas, ac propterea etiam unum quid alio difficilius, Christo dicitur, quando felicitet ex pluribus humanis causis difficultas oriatur. Unde Apostolus: *impossibile est, inquit, eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cælestis, & participes facti sunt Spiritus sancti & prolapsi sunt, rursus renovari ad poenitentiam, id est, hoc est valde difficile propter illas simul concurrentes causas, quæ tanto majorem difficultatem faciunt, quanto plures ita simul concurrunt.*

Quartus, non obstantibus his oppositis causis, cum non cesset divina Christi Bonitas homines ad se allicere, terrendo manis, blandiendo promissis, illustrando intellectum, movendo voluntatem, & aliis innumeris modis quemadmodum Gallina congregat pullos suos sub alas: Et tamen nolunt, ac pro sua libertate reculant, resistunt, differunt, tunc illud quod difficilius Christo dicitur, dicitur ei resistere: & quod illi resistit pertinacius, dicitur illi etiam esse difficile: *Servive me fecisti in peccatu tuo: Præbisti mihi laborem iniquitatibus tuis. LABORAVI suspirans; laboravi rogans. Laborare fecisti Dominum: nempe resistendo tot gratis, quibus ad se peccatorem excitabat, O verè tanto maior malitia resistens; quanto major est bonitas excitantis!*

II. PUNCTUM

SED quod unum sic magis Christo resistit, natura est hominum in peccato induratis.

Tam fates, quatruiduanus est enim Sicut ex parte mortui videtur esse difficultus jam resolutum in tabem & foetorem corpus revocare ad vitam; sic induratum, & multo tempore tabescentem in peccato renovare ad poenitentiam.

Ratiopeti potest ex illo memorato quatruiduo quo Lazarus in monumento jacuit: & de quo multi multa, quæ ut melius intelligantur, præmitto quod in hunc locum S. scribit Augustinus: *De quatuor, inquit, diebus multa quidem dici possunt sicut se habent obscura scripturarum, quæ pro diversitate intelligentium multos sensus pariunt. Dicamus & nos quid nobis videatur significare mortuus quatruiduanus, quomodo in illo cæco intelligimus quodammodo humanum genus, sic forte & in isto mortuo multos intellegendi sumus, diversi enim modis una res significari potest. Homo quando nascitur, jam cum morte nascitur, quia de Adam peccatum trahit, Unde dicit Apostolus, per unum hominem peccatum intravit in mundum,*

mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes homines peccaverunt. Ecce habes unum diem mortis, quod homo trahit de propagine mortis, Deinde crescit, incipit accedere ad rationem, ut legem sapiat naturalem quam omnes habent in corde fixam: Quod tibi vis non fieri, alij ne fecerit. Numquid hoc de paganis dicitur, & non in natura ipsa quodammodo legitur: furtum vis pati, utique non vis, Ecce lex in corde tuo quod non vis pati, facere noli: & hanc legem transgrediuntur homines. Ecce alter dies mortis.

Data est etiam lex divinitus per famulum Dei Moysen: dictum est illic non occides, non machaberis, non falsum testimonium dices, honora Patrem & Matrem, non concupisces rem proximi tui, non concupisces uxorem proximi tui. Ecce lex scripta est & ipsa contemnitur. Ecce tertius dies mortis.

Quid restat? Venit & Evangelium prae dicatur regnum Caelorum, diffamatur ubique Christus, minatur gehennam, vita promittitur aeterna, & ipsa contemnitur, quartus hic est scilicet dies, intelligendo, ut patet, per singulos quatuor dies, diversa quatuor luminum genera quibus humanum genus illustratum fuit, & quibus se per peccatum suum privat.

His vero quatuor luminibus, quatuor adduntur alia quibus cum se privent Indurati Peccatores, facillimum erit intelligere quomodo praeteris peccatoribus resistent Christo. Primum est lumen prudentiae Christianae, qua, ut ait S. Thomas, ad bonum finem totius via recte consiliatur, iudicatur, & praecipitur, & qua sola dicitur prudentia simpliciter qua in peccatoribus esse non potest, aut si prudentes dicuntur, prudentes sunt in generatione sua, prudentes secundum carnem & mundum, sicut prudens diceretur latro qui convenientes vias adinveniret ad latrocinandum. An tibi prudens videretur?

Secundum lumen est, quod donum Intellectus & Consilii dicitur, quo prudentia naturalis & humana maxime perfectitur & juvatur secundum quod regulatur & movetur à Spiritu sancto. Ut Idem ait S. Doctor; Hoc se autem privant peccatores, quatenus se habitual: & sanctificante privant gratia seu charitate, quam ita comitantur dona Spiritus sancti, ut destructa per peccatum gratia, simul etiam dona destruantur.

Tertium lumen est ad respiciendum & resurgendum à lapsu, quod nisi proponeret Deus peccatori numquam resurgeret, nisi vero etiam hoc illustratus lumine velit resurgere, lumen repel-

lit, lumē extinguit, Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierūt vias eius, nec reversi sunt per semitās eius. Job. 2. 4.

Quantum denique lumen quod multa continet alia, lumen est internum quo peccatores miserandum suum vident stultum, & praesentem, & futurum, cuius aspectu terreatur, moveantur, resipiscant, Resipiscant à diaboli laqueis à quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem. Hos si viderent laqueos, si viderent se his implicatos, an vellent in peccato vel ad horā persistere? Quod si hoc tamē non vident, nō est defectus luminis, sed lumē repellentis. Non fuit qui aspiceret ex illis scilicet qui horrenda haec mala non viderunt, Prov. 1.

Jam vero quod est praecipuum rei discutendae Caput, ex horum quatuor contemptu lumen & fiunt peccatores indurati, & magis Christo resistent. Nam indurari peccato cum nihil aliud sit, quam sic illi assuecere, ut, quod primò erat tantum naturalis quaedam libido & inclinatio, fiat consuetudo, & talis necessitas ut non putet peccator se posse aliter vivere qui desperantes semetipsum tradiderunt impudicitia: Vel privabitur divino illo lumine quod habuisset, nisi sic desperatus esset & abjectus ad proprias concupiscentias, Vel interdum illustrabitur, & sibi notus fiet. Si lumen deest, en induratum hominem, sicut absente sole nigrescunt omnia. Si lumen adest, eo rebellem lumini, en Christo resistentē, & Spiritui gratiae contumeliam inferentem. Nā cum sit ipsa consuetudinis mole velut oppressus, quantum assurgit ex divino lumine, tantum recidit & resupinatur ex opposita consuetudine. Haec est videlicet, Haec est natura indurati peccatoris, ut quantum est induratus peccato, tantum Christo resistat. Quod de se luculenter confitetur S. Augustinus, Sic intelligebā, inquit, mo ipso experimento, id quod legeram, quomodo caro concupisceret adversus Spiritum, & Spiritus averteret carnem. Ego quidem in utroque; sed magis ego in eo, quod in me approbaram, quam in eo, quod in me improbaram. Ibi enim magis jam non ego; quia ex magna parte id patiebar in virtus, quod faciebam volens. Sed tamen consuetudo adversus me pugnacior ex me facta erat; quoniam volens, quo nolle, perveneram, Et quis jure contradiceret, cum peccantē iusta panna sequeretur? Et non erat jam ulla excusatio, qua viseri mihi solebam, propterea me nondum contempro saculo servire tibi, quia incerta mihi esset perceptio. Iam enim ipsa certa erat. Ego autem adhuc obligatus, militare sibi recusabam, & impedimentis omnium sic imbecillam expediri, quemadmodum impediri timē-

Eph. 4.

L. 8. Cap. 1.

10.

2. 2. 9. 47.
a. 13.

9. 52. a. 2.

1. 2. 9. 68.
a. 5.

Hum est. Ita sarcina saculi, velut somno assoleat, dulciter premebat. & cogitationes, quibus meditabar in te, similes erant conatibus xpergisci volentium: qui tamen superati soporis altitudine, remerguntur. Et sicut nemo est, qui dormire semper velit, omniumque sano iudicio vigilare praestat: differt tamen plerumque homo somnum excutere, cum gravis torpor in membris est, eumque iam displicentem cernit libentius, quam vis surgendi tempus advenit: Ita certum habebam, esse melius tua Charitati me dederere, quam mea cupiditati cedere.

Sed illud placebat & vincebat, hoc libebat, & vincebat. Non enim erat, quod tibi responderem, dicenti mihi: Surge qui dormis, & exurge a mortuis, & illuminabit te Christus, & undique ostendit vera te docere; non erat omnino, quid responderem veritate convictus, nisi tantum verba lenita & somnolenta. Modò, ecce modò sine paululò. Sed modò & modò, non habebant modum: & sine paululum, in longum ibat. Frustra condelectabar legi tua secundum interiorem hominem, cum lex alia in membris meis repugnaret legi mentis meae, & capitulum me duceret in legem peccati, qua in membris meis erat. Lex enim peccati, est violentia consuetudinis, qua irahitur & tenetur etiam in virtus animus eo merito quo in eà volens illabitur.

Nonne hoc est Christo resistere, & tantò magis resistere, quantò Christus retardantem magis stimulat, & retardans magis repellat stimulantem?

Non sic Dæmon, non sic resistit, nam ita induratus est in sua malitia, ut nullis à Christo molliatur, aut iuvetur auxilijs ad eam deponendam. Homo verò peccator vel antequam induratur, vel postquam est induratus, non caret gratijs quibus emolli possit, si velit, & converti. Si autè pro sua libertate nolit, hoc est quod proprie, hoc est quod unice, hoc est quod maximè Christo resistit, hoc est quod Scripturæ gemunt, & deplorandè docent, Percussisti eos & non doluerunt; attrivisti eos & renuerunt accipere disciplinam: induraverunt facies suas supra petram, & noluerunt reverti. Quali diceretur, si vellent, reverti possent, nam idcirco percutuntur, atteruntur & moventur à Domino; sed nolunt, sed requunt disciplinam, & hoc ipso quo se nolunt, tum præcipuè rebellare ac resistere dicendi sunt.

Audite rebelles & increduli.

III. PUNCTUM.

Si quid est in rerum natura Christo difficile, natura est hominū in peccato indurati. Non alia quævis natura, quantumcumque sit contumax, illi resistit; non ignis, non aquarum,

non sensibilibus aut insensibilibus quodlibet rerum genus creatarum; non Angelorum, non dæmonum, non Inferni, non mortis, omnia subiecta sunt ei: Sola illi humana se opponit natura, quàm inhumana potius dicenda est, quæ se tantæ bonitati opponit; & nisi humanitatem quodammodo exueret, non tam facile incurreret in divinam offensam, aut facilius rediret in Gratiâ: sineiet se moveri, crederet totè motivis resistit; iustum esse agnosceret, subditū esse Deo: Sed dum homo se potius liberum, quàm humanum sentiens, libertate sua se fertur in peccatum, ut consuetudinem peccandi contrahat, & in peccato suo magis ac magis in dies roboretur tunc ille est rebellis adversus Dominum, ille est qui tetendit adversus Deum manum suam, ut est in libro Job, & contra omnipotentem roboratus est, cucurrit adversus eum erecto collo, & pinguis cervice armatus est.

Sed quid tandem accidit? quò se tandem illa profert rebellio? quò demum tendit ille tam præceps adversus Dominum cursus? Audi sanctum Gregorium in illa libri Job iam prolata: Sunt nonnulli qui etsi aliquando agere contra omnipotentis Dei iudicium nituntur, ipsa impossibilitate explenda sua voluntate fracti ad semet ipsos respiciunt, atque ad eum, quem contemnere voluerant, convertuntur: & qui discedere longe poterant, si quod vellent implere valuissent, per hoc aliquando salvantur, quia quod nequiter voluerunt, implere nequiverunt: Unde ad se rediit, cuius sint conditionis aspiciunt, & plangunt se contraria Veritati voluisse. Et sunt nonnulli qui hoc quod perversè contra Deum apperunt, iusto Dei iudicio implere nequius permittuntur. Et cum eos malitia accendit, potentia roborat, tantò jam semet ipsos in errore cognoscere nequeunt, quantò in rebus affluentibus extra se semper per potentiam trahuntur: De quorum nunc intentione dicitur: tetendit enim adversus Deum manum suam & contra omnipotentem roboratus est. Contra Deum quippe manū tendere, est in operatione prava, despectus Dei iudicis, perseverare. Et quia tunc magis irascitur Deus quòdo permittit impleri quod salutem contipi in cogitatione non debuit, contra omnipotentiam iniquus iste roboratur, quia prosperari in mala sua actio permittitur, quatenus & perversa faciat, & tamè feliciter vivat. De quo adhuc subditur: Cucurrit adversus eum erecto collo. Erecto collo contra Dei currere, est ea qua Creatori displicent, est audacia perpetrare, de quo rectè dicitur, cucurrit, id est, in malo opere obstaculum de-

1. Cor. 13.

Job. 13.

L. 1. Mor. c. 22.

adver-

adversitate non habuit. De quo adhuc additur. *Et pinguis cervix armatus est. Pinguis cervix est opulenta superbia, affluentibus videlicet rebus, quasi multis carnibus fulta. Potens igitur iniquus pinguis cervix contra Deum armatur, quia rebus temporalibus tumens contra precepta Veritatis quasi de magnitudine carnis erigitur. Habent enim hoc potentes & iniqui proprium, ut fallacesus divitiis occupati, veras Dei opes negligant, & quanto minus quod verum est inquirunt, tanto amplius falsis divitijs extollantur. Cura est enim multiplex terrenarum rerum quia occupat, excacat; unde adhuc apte subjungitur: Operuit faciem eius crassitudo. Id est, oculos mentis premis seu cecitatem mentis addidit, ut Idem sanctus Doctor profequitur fufius.*

Ex quibus videas quod querebatur, quod tandem spectaret illa tam pertinax contentio quod induratus peccator resistit Christo, nempe in cecitate mentis, & graviores quendam duritias. Unde nihil expectes quam sempiternum eius interitum. Se prius ipse peccator excacat & indurat ut dictum est: sed postquam diu multumque revocanti Christo resistit, tum & ipse Christus sibi resistentem excacat, & indurare dicitur. Sic de Pharaone & inde de alijs omnibus S. Augustinus: *Et tale cor haberes Pharaon quod patientia Dei non moveretur ad pietatem sed potius ad impietatem, vitij proprii fuit: Quod vero facta sunt ea quibus cor, suo vitio tam malignum resisteret iussibus Dei, hoc est enim quod dicitur induratum, dispensationis fuit divina qua tali cor di non solum iusta, sed & videnter iusta poena parabat, qua timentes Deum corrigerentur.*

Illam autem quam vocat dispensationem tribus hisce fieri modis docent Theologi, negative, permissivè, & per occasionem. Negative, quatenus subtrahit vel non impertit illa majora interna, & externa auxilia, quibus peccator magis illustraretur, quam si non ita Christo resistisset. Permissivè, quatenus permittit diabolo tentationes quibus hominem impetat, & expugnet, quas non permisisset, vel quas homo superasset; Per occasionem, quatenus positivè vel permissivè, causa est aliquarum rerum ex quibus ille peccator occasionem accipit magis peccandi, vel errandi circa peccatum suum, vel sibi sic blandiendi, ut non illud agnoscat, vel negligat, vel presumat, vel desperet se umquam correcturum, si que tandem peccatum illud, quod neque in hoc saeculo, nec in alio remittetur: Non quod remitti non possit, sed non remittetur, quia peccatorem non poenitebit, in peccato suo morietur.

Quod praedatè admodum in illa verba Jobi de Deo. *Si destruxerit, nemo est qui aedificet: si incluserit hominem, nullus est qui aperiat.* S. Gregorius sic illustrat: *Omnipotens Deus humanum cor destruit cum relinquit: aedificat dum replet. Neque enim humanam mentem debellando destruit, sed recedendo, quia ad perditionem suam sufficit sibi dimissa. Unde plerumque fit ut cum audientis cor, exigentibus culpa, omnipotentis Dei gratia non repletur, incassum exterius à predicatore moveatur.*

Observa verbum, repletur, nam potest quis habere gratiam, & non repleti gratia; quando itaque privati privatione gratiae dicitur indurati, non de omni gratiae privatione intelligas, sed de illa pleniori quam receperat si non esset indurati, aut si non punirentur.

Ad alterum porò propositè Scripturae membrum, *Si incluserit hominem, nullus est qui aperiat*, sic pergit S. Doctor: *Quia omnis homo per id quod male agit, quod sibi nitid quàm Conscientia sua carcerem facit, ut hanc animi reatus premit, etiamsi nemo exterius accuset? Qui cum iudicante Deo, in malitia sua cecitate relinquitur, quasi intra semetipsum clauditur, ne evadendi locum inveniat quem invenire minime meretur. Nam sepe nonnulli à pravus actibus exire cupiunt, sed quia corundem actuum pondere premuntur, in mala consuetudinis carcere inclusi, à semetipsis exire non possunt. Et quidam culpa propriis punire cupientes, hoc, quod rectè se agere estimant, in graviores culpas vertunt: si que modo miserabili, ut, quod exitum putant, hoc inclusione inveniunt. Dicitur ergo, si incluserit hominem, nullus est qui aperiat, quia sicut nemo obstitit largitatis vocanti, ita nullus obviat iustitiae relinquentis. Includere itaque Dei, est clausis non aperire? Unde & ad Moysem dicitur de Pharaone: Ego obdurabo cor eius; obdurare quippe per justitiam dicitur Deus, quando cor reprobum per gratiam non emollit. Recludit itaque hominem quem in suorum operum tenebris relinquit. Quasi hoc ipsum rursus diceret, & confirmaret, quod paulò ante dictum est de cecitate, & obduratione, quae primò est ab ipso homine sepe per suam obstinationem indurante, tum à Deo post multas impertitas, & recusatas gratias sic deserente hominem, ut, cum propter eius inveteratam consuetudinem opus esset robustioribus auxilijs ad resurgendum; tantum abest ut illa robustiora dentur, quin potius solita minuantur, atque ita tandem fiat, quod ait Sapiens & quod declaratum est in 3. p. Dom. 9. *Cor durum habebit malè in novissimo.**

Vide & supra in hac parte, Fer. 2. Hebd. 17

L. 2. in
Exod. c. 18.

Nec verò tantis hic opus est ad declarandum thesism, quantis ad hypotheseim demonstrandam, qua tibi, Lector, vel Auditoribus tuis, ille omnia particulatim applices, quæ de induratis universim commemorata sunt: Te illum scilicet esse ni caveas, qui affectus peccato, gravem illam pravæ consuetudinis molem tibi accerfas, & imponas, unde paulatim indurescas, obteneberis, deferas, & percas, Satisne provides extirpandæ superbiæ, vanitati, acediæ, invidiæ, similibusque vitis? Nonne jam pridem in his obdurasti? Nonne saltim periculum, ne altiores agant radices, & penitiora cordis possideant? Nonne tibi regius Paltas, & Apostolus hodie suum illud incitamentum inspirare videntur, *Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra*, Quo die scilicet vox illa Christi auditur, *Lazare veni foras*, vox illa Domini est quæ si auditur, non sunt obduranda corda, ne fortè post non audiat. *Da Domine da voci tuae vocem virtutis*, Tu qui iussisti famulis tuis Moyse & Aaron ut loquerentur ad petram, & illa daret aquas. Tu qui ossibus aridis ut audirent verbum tuum præcepisti, clamante Propheta palam tuo iussu: *Ossa arida, audite verbum Domini*, Tu cujus verba sunt quasi malleus conterens petram. Tu qui Lazarum licet quattuordecim annorum, & sætidum è monumento suscitasti. Tu qui affirmas venisse horam, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audiant vocem filii Dei, loquere vel mihi Lazaro: vel mihi Lazaris inelamanti, mecum loquere, vel ego tecum, *Lazare veni foras*: Miser & indurate peccator, incipe te hodie nosse, vide quàm sis illi similis mortuo quem funesta pravæ peccati consuetudinis moles premit! *Veni foras*: ne diutius simules peccatum tuum, ne tibi palpes, ne tibi abscondas; agnosce qui sis, agnosce quam sis alienus à statu morituri & iudicandi. *Veni foras*: extra illam tuam libidinem, quæ te captivum tenet in lege peccati, agnosce infamem tuam statum, egredere, veni quo te vocat Christus tuus.

Lazare, quem jacentem & mortuum profusus lachrymis deplorat Christus, veni foras ad

vultum illum spectandum, qui tuo pudore rubet, qui tuis illacrymatur miseris!

Indurate peccator! credis scripturis? credis Deo qui toties, & tam multa dixit contra cordis tui duritiam? Putasne te tutum vivere, qui non ignoras te in peccato esse obduratum: aut si hoc ignoras, putasne hanc futuram ignorantiam indemnem & impunitam?

Obstinate! quid te in peccato retinet? quid te à peccato retinet? *Veni foras*, ut quàm sint hæc longè distra, spectes attentius.

Veni, & vide quid à te quaritur? Nihil prois quod non possis: Non jejunia, non elemosinæ, si non possis: non longiores, quàm quas commodè possis, preces fundere, non quidquid extra te est; sed hoc unum quod à te totum est, ut te præteritorum pœniteat, & seipso respicias. Etiam si Christus non venisset, & locutus esset, nonne satis erat momentosum salutis negotium cui procurando nihil negares operæ, nihil laboris? Nihilne verò dabis Christo? Nihilne proderit quod Christus venerit, quod sit locutus, quod fleverit, quod te rogarit, & te ad se invitavit?

Perge in his affectibus, quantum aspiraverit gratia, & vide in 2. parte, in die Ascensionis Domini hanc veritatem ibi expositam:

Sedentem in cælo Christum, & inde nobis loquentem non audire, periculosius est, quàm dum in terris loqueretur.

Multa his etiam conformia passim habentur, quæ collecta videri possunt in 1. parte, Dom. 4. Adventus; & in 2. parte, Dominica Sexagesimæ.

Nec aliena forent à suscitato Lazaro quæ de aliis duobus mortuis suscitatis jam dicta sunt, & in plures Veritates distincta: In 3. parte, Fer. 6. Hebd. 9. in 4. parte, Dom. 15. & 23.

Hayneusæ pars quarta.

Oo

FRIA